

Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

«Ρύθμιση θεμάτων Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων και άλλες διατάξεις»

I. Γενικά

Με το φερόμενο για ψήφιση νομοσχέδιο ρυθμίζονται ζητήματα που αναφέρονται στη διευθέτηση διάφορων εκκρεμοτήτων ενόψει της διεξαγωγής των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών αγώνων.

Οι εισαγόμενες διατάξεις αφορούν τη διαδικασία αδειοδότησης για τη λειτουργία Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων (άρθρ. 1 Νσχ.), θέματα ασφαλείας (άρθρ. 9 Νσχ.), λειτουργίας ορισμένων λιμένων της χώρας (άρθρ. 10 Νσχ.), την υπαίθρια διαφήμιση στους χώρους όπου θα διεξαχθούν ολυμπιακές δραστηριότητες (άρθρ. 2 Νσχ.), κυκλοφοριακές ρυθμίσεις κατά τη διάρκεια των αγώνων (άρθρ. 3 Νσχ.), ρυθμίσεις σχετικές με την κατάληψη και χρήση κοινόχρηστων χώρων (άρθρ. 17 Νσχ.), την προστασία των Ολυμπιακών συμβόλων και σημάτων (άρθρ. 4 Νσχ.), την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών αθλητών και μελών της Ολυμπιακής οικογένειας (άρθρ. 5 και 6 Νσχ.), τη λειτουργία διάφορων υπηρεσιών κατά τη διάρκεια των αγώνων (άρθρ. 8) και τη μετάταξη ή απόσπαση διάφορων κατηγοριών προσωπικού εν όψει της διεξαγωγής των αγώνων (άρθρ. 11 επ. Νσχ.), ζητήματα σχετιζόμενα με την αναγκαστική απαλλοτρίωση στην περιοχή Πάτημα Δημόγλη του Δήμου Αχαρνών (άρθρ. 14 Νσχ.) και θέματα σχετικά με την οργάνωση της εταιρείας «Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε.» (άρθρ. 16 Νσχ.).

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι ρυθμίσεις του εξεταζόμενου Νσχ. εξυπηρετούν σοβαρούς λόγους δημόσιου συμφέροντος και έχουν εν πολλοίς εξαιρετικό και προσωρινό χαρακτήρα.

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων.

1. - Επί του άρθρου 2 παρ. 9 Νοχ

Με την υπό ψήφιση διάταξη καθιερώνεται η δυνατότητα να ζητηθεί από τον εισαγγελέα, κατά το άρθρο 22 α.ν. 1539/1938, η άμεση απομάκρυνση διαφημίσεων που έχουν τοποθετηθεί κατά παράβαση των διατάξεων του Νοχ. Προϋπόθεση της δικαιοδοσίας (και όχι κατά κυριολεξία της «αρμοδιότητας», όπως αναφέρεται στην παρ. α της συζητούμενης διατάξεως) του εισαγγελέα είναι η ύπαρξη δικαιώματος του Δημοσίου, του Δήμου ή της Κοινότητας ή της Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων για την άσκηση διακατοχής δυνάμει εμπράγματος δικαιώματος, νομής ή άλλου, λ.χ., ενοχικού δικαιώματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 α.ν. 1539/1938, δικαιοδοσία για την προσωρινή ρύθμιση αμφισβητήσεων μεταξύ ιδιωτών και οργάνων του Δημοσίου ή των ΟΤΑ ως προς τη διακατοχή ακινήτων έχει ο εισαγγελέας πρωτοδικών της τοποθεσίας του ακινήτου, η απόφαση του οποίου ανακόπτεται ενώπιον του αρμόδιου εισαγγελέα εφετών. Με την προκειμένη διάταξη η εισαγγελική αυτή δικαιοδοσία επεκτείνεται ειδικώς και στο ζήτημα της άμεσης απομάκρυνσης διαφημίσεων, που έχουν τοποθετηθεί, κατά παράβαση των διατάξεων του Νοχ. Πρέπει να σημειωθεί, ότι αυτή η δικαιοδοσία του εισαγγελέα αφορά κατ' ουσία λήψη ρυθμιστικών μέτρων αστυνομικού χαρακτήρα. Ο εισαγγελέας δεν ενεργεί ως διοικητική αρχή ούτε συγκροτεί όμως δικαστήριο, ώστε να μπορεί να λαμβάνει γνήσια ασφαλιστικά μέτρα. Επί της αιτήσεως, ο εισαγγελέας εκδίδει, συνεπώς, κατά κυριολεξία «διάταξη» (όπως άλλωστε αναφέρεται και στην παρ. β εδ. πρώτο της συζητούμενης διατάξεως) και όχι «απόφαση» (όπως αναφέρεται στην παρ. β εδάφιο τρίτο και στην παρ. γ της διατάξης). Επομένως, οι διάδικοι δεν πρέπει να στερούνται της δυνατότητας να καταφύγουν με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων στο αρμόδιο πολιτικό δικαστήριο (έτσι Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας/Κράνης, Ερμηνεία ΚΠολΔ II [2000] 733 αριθ. 6), αν και η νομολογία φαίνεται να υιοθετεί τη γνώμη ότι, μετά την έκδοση της εισαγγελικής διατάξεως, αποκλείεται η προσωρινή ρύθμιση του θέματος με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων. Επί του ζητήματος αυτού, η υπό ψήφιση διάταξη αναφέρει επί λέξει: η άμεση απομάκρυνση διαφημίσεων «δύνата να ζητείται, ανεξάρτητα από κάθε άλλη προβλεπόμενη τακτική διοικητική ή πολιτική διαδικασία, και από τον εισαγγελέα, εφαρμοζομένης εν προκειμένω της διατάξεως του άρθρου 22 Α.Ν. 1539/1938». Από τη γραμματική διατύπωση της διατάξεως προκύπτουν τα ακόλουθα: Πρώτον, ότι η έκδοση της εισαγγελικής διατάξεως δεν αποκλείεται ακόμη και αν εκκρεμεί ήδη αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον των αρμόδιων πολιτικών δικαστηρίων, εκτός φυσικά από την περίπτωση που

ήδη εξεδόθη η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων. Δεύτερον, ότι, και μετά την έκδοση της διατάξεως, δεν αποκλείεται να υποβληθεί αίτηση ασφαλιστικών μέτρων για την προσωρινή ρύθμιση του ζητήματος με δικαστική απόφαση.

Η εκτέλεση της εισαγγελικής διατάξεως έχει ανατεθεί στην αστυνομική αρχή (22 παρ. 3 α.ν. 1539/1938). Γίνεται όμως δεκτό ότι, αφού η εισαγγελική διάταξη αποτελεί, παρά τον αστυνομικό της χαρακτήρα, και πράξη οργάνου της δικαστικής εξουσίας ως προς ιδιωτική διαφορά, είναι δυνατή η εκτέλεσή της και με δικαστικό επιμελητή κατ' εφαρμογή του άρθρου 700 παρ. 2 ΚπολΔ, που επιτρέπει την εκτέλεση του διαταχθέντος μέτρου χωρίς να εκδοθεί απόγραφο, απλώς με βάση αντίγραφο ή απόσπασμα της αποφάσεως που το διατάζει, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση αντιγράφου της. Αυτό ακριβώς υιοθετείται και στην παρ. γ της υπό ψήφιση διατάξεως, η οποία προβλέπει ότι η διάταξη «εκτελείται με βάση αντίγραφο ή απόσπασμα αυτής, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη επίδοση αντιγράφου της».

2. - Επί του άρθρου 2 παρ. 12, 13 και 14 Νοχ.

Με τη διάταξη της περιπτώσεως (γ) του άρθρου 12 Νοχ., προβλέπεται ότι διαφημιστικά πλαίσια, στοιχεία ή κατασκευές που βρίσκονται στους χώρους και στους οδικούς άξονες που καθορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 Νοχ., «χρησιμοποιούνται κατ' αποκλειστικότητα από την «Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων – Αθήνα 2004 Α.Ε.». Οι κύριοι ή όσοι έλκουν απ' αυτούς δικαιώματα χρήσης των διαφημιστικών πλαισίων, στοιχείων ή κατασκευών υποχρεούνται να ανέχονται τη χρήση από την «Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων – Αθήνα 2004 Α.Ε.» και όσους έλκουν δικαιώματα από αυτήν και να παραλείπουν κάθε διατάραξή της. Για τη χρήση αυτή δεν οφείλεται αντάλλαγμα.»

Εξ άλλου, με τη διάταξη της περιπτώσεως (β) της παρ. 13 του άρθρου 2 Νοχ., «Επιτρέπεται σε δημόσια ή ιδιωτικά κτίρια, σε ανεγειρόμενες ή ημιτελείς οικοδομές και περιφράξεις, που βρίσκονται στους χώρους που αναφέρονται στην παράγραφο 4 [του Νοχ.]...η τοποθέτηση από την «Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων – Αθήνα 2004 Α.Ε.» πανό που καλύπτουν ολόκληρη την πρόσοψη ή και τις λοιπές όψεις του κτιρίου ή μέρους τους...» Σύμφωνα με την περίπτωση (γ) της ίδιας διατάξεως, στα πανό αυτά επιτρέπεται να εμφανίζεται η επωνυμία ή το λογότυπο του χορηγού, ενώ κατά την περίπτωση (ε) της ίδιας διατάξεως, αν εκείνοι που ασκούν δικαίωμα στο κτίριο αρνηθούν να δεχθούν την τοποθέτηση, η διαφορά επιλύεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων του Κ.Πολ.Δικ. Σύμφωνα με την περίπτωση (στ) της ίδιας διατάξεως, η τοποθέτηση διαρκεί έως την 30ή Σεπτεμβρίου

4

2004, ενώ «η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση γίνεται με ευθύνη της «Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων – Αθήνα 2004 Α.Ε.» έως 30.11.2004.

Οι εξεταζόμενες διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 2 Νσχ. ουδέν αναφέρουν ως προς το αν, εν προκειμένω, οι ιδιοκτήτες των εν λόγω κτιρίων θα δικαιούνται οποιοδήποτε αντάλλαγμα.

Τέλος, με τις διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 2 Νσχ. προβλέπεται ότι από 15ης Ιουλίου μέχρι και 30ης Σεπτεμβρίου 2004 στους χώρους αερολιμένων και λιμένων που εξυπηρετούν τις πόλεις της Αθήνας, του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης, της Πάτρας, του Ηρακλείου και του Βόλου «η διαφήμιση με οποιοδήποτε τρόπο επιτρέπεται μόνο για τους χορηγούς ή για όσους συναινεί η «Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων – Αθήνα 2004 Α.Ε.», ενώ, εν συνεχεία διευκρινίζεται ότι «Κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα αναστέλλεται η εκτέλεση συμβάσεων που υπάρχουν και προβλέπουν διαφήμιση κατά παράβαση των παραπάνω, χωρίς την καταβολή αποζημιώσεως για τα συμβληθέντα μέρη.».

Οι παραπάνω διατάξεις εισάγουν περιορισμούς εμπράγματων δικαιωμάτων ή/και επηρεάζουν (ματαιώνουν) ενοχικά δικαιώματα. Ενόψει της αυξημένης τυπικής ισχύος των διατάξεων που προστατεύουν την ιδιοκτησία, της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αλλά, ήδη, και του Αρείου Πάγου, η οποία έχει κρίνει ότι της προστασίας της ιδιοκτησίας απολαμβάνουν και τα ενοχικά περιουσιακά δικαιώματα, μπορεί να διατυπωθεί προβληματισμός ως προς το γεγονός ότι οι εξεταζόμενες διατάξεις ρητά αποκλείουν, είτε δεν προβλέπουν αποζημίωση των θιγομένων.

3. - Επί του άρθρου 9 Νσχ.

Με το άρθρο 9 Νσχ. προβλέπεται ότι είναι δυνατόν να ανασταλεί για το διάστημα από 2-31 Αυγούστου 2004 η άδεια λειτουργίας ορισμένων καταστημάτων, εργαστηρίων, βιοτεχνιών κλπ., όσον αφορά την αποθήκευση και εμπορία ορισμένων επικίνδυνων προϊόντων (ευφλέκτων-εκρηκτικών). Συνάφως, μπορεί και πάλι να διατυπωθεί προβληματισμός ως προς το κατά πόσον θα γεννηθεί, ενδεχομένως, υποχρέωση του Δημοσίου να αποζημιώσει τους θιγομένους για τις τυχόν απώλειες που θα υποστούν από τη σκοπούμενη ρύθμιση.

4. - Επί του άρθρου 13 Νσχ

Σύμφωνα με την παρ. 1 της διατάξεως, προσωπικό του Ο.Π.Α.Π., το οποίο υπηρετούσε με απόσπαση ή διάθεση στη Γ.Γ.Α. και συγκέντρωνε τις προϋ-

ποθέσεις του άρθρου 10 ν. 2266/1994 κατά τον χρόνο της απόλυσής του, «κατατάσσεται» σε οργανικές θέσεις με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στη Δημόσια Υπηρεσία ή ΝΠΔΔ όπου υπηρετούσε, ύστερα από αίτησή του. Η κατάταξη γίνεται με πράξη του αρμόδιου για την πρόσληψη οργάνου, ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου ότι οι κατατασσόμενοι εξυπηρετούσαν πάγιες και διαρκείς ανάγκες. Εξ άλλου, σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 7 Συντ., όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την πρόσφατη συνταγματική αναθεώρηση, η «πρόσληψη» υπαλλήλων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα γίνεται είτε με διαγωνισμό είτε με επιλογή σύμφωνα με προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια και υπάγεται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής. Στο πεδίο εφαρμογής της συνταγματικής αυτής διατάξεως εμπίπτουν υπάλληλοι προσλαμβανόμενοι στο Δημόσιο με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Το υπό ψήφιση άρθρο 13 παρ. 1 Νσχ δεν κάνει βεβαίως λόγο για «πρόσληψη» αλλά μόνο για «κατάταξη» της αναφερόμενης σε αυτό κατηγορίας υπαλλήλων. Αν πάντως η «κατάταξη» αυτή θεωρηθεί ως περίπτωση της «προσλήψεως», φαίνεται ότι η υπό ψήφιση διάταξη συναντά το άρθρο 103 παρ. 7 Συντ.

Αθήνα, 5 Ιουλίου 2004

Οι εισηγητές

Ξενοφών Ιω. Παπαρρηγόπουλος (I, II 2, 3)

Προϊστάμενος του Τμήματος

Ευρωπαϊκών Μελετών

Επικ. Καθηγητής Παν/μίου Θεσσαλίας

Στέλιος Κουσουλής (II 1, 4)

Προϊστάμενος του Α' Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Επικ. Καθηγητής Νομικής

Παν/μίου Αθηνών

Ο Προϊστάμενος της Α' Διεύθυνσης

Αντώνης Μ. Παντελής

Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών